

Stockholms
universitet

Spelproblem i Sverige: dagsläge och framåtblickar

Välkommen till en tvådagarskonferens med fokus på den senaste forskningen och utvecklingen kring spel om pengar

Arrangör: Institutionen för folkhälsovetenskap

R E G A P S
Responding to and Reducing Gambling Problems Studies

Stockholms
universitet

Konferens 20–21 nov: Spelproblem i
Sverige – dagsläge och framåtblickar

Program måndag 20 november

Tid	Pass	Lokal
Kl. 09.00–10.15	Pass 1: Spelproblem i Sverige – dagsläge och framåtblick	Hörsal 5
Kl. 10.15–10.45	Paus	
Kl. 10.45–12.00	Pass 2: Överskudsättning	Hörsal 5
Kl. 12.00–13.00	Lunch	
Kl. 13.00–14.15	Pass 3: Valbara diskussionsseminarier:	
	3A: Behandling: Spelberoende och skärmhälsa	Hörsal 2
	3B: Prevention: Hur kan spelproblem förebyggas i kommunen?	Hörsal 3
	3C: Policy: Självavstängning – internationella jämförelser och svenska erfarenheter	Hörsal 7
Kl. 14.15–14.45	Paus	
Kl. 14.45–16.00	Pass 4: Valbara diskussionsseminarier	
	4A: Behandling: Former och innehåll för spelberoendebehandling	Hörsal 2
	4B: Prevention: Hur når vi anhöriga och personer med utländsk bakgrund?	Hörsal 3
	4C: Policy: Omsorgsplikten och spelansvarsåtgärder	Hörsal 7

Stockholms
universitet

Konferens 20–21 nov: Spelproblem i
Sverige – dagsläge och framåtblickar

Program tisdag 21 november

Tid	Pass	Lokal
Kl. 09.00–10.15	Pass 5: Omsorgspliktens tillämpning	Hörsal 5
Kl. 10.15–10.45	Paus	
Kl. 10.45–12.00	Pass 6: Spelreglering och spelreklam in en nordisk och internationell kontext	Hörsal 5
Kl. 12.00–13.00	Lunch	
Kl. 13.00–14.15	Pass 3: Valbara diskussionsseminarier:	
	7A: Behandling: Vad händer med hjälpsökande spelare och deras närstående vid en samsjuklighetsreform	Hörsal 1
	7B: Prevention: Hur kan spelproblem förebyggas i arbetslivet?	Hörsal 3
	7C: Policy: Svensk spelforskning – översikt och kritiska perspektiv	Hörsal 7
Kl. 14.15–14.45	Paus	
Kl. 14.45–16.00	Pass 8: Valbart diskussionsseminarium/workshop	
	8A: Hur ska vi förhålla oss till olika intressen i finansiering av forskning, prevention och behandling?	Hörsal 1
	8B: Workshop för klinisk personal: Att identifiera, bedöma och diagnostisera spelproblem och hasardspelsyndrom	Hörsal 3

Konferens 20–21 nov: Spelproblem i Sverige – dagsläge och framåtblickar

Myndigheter och universitet representerade i programmet

Folkhälsomyndigheten

UPPSALA
UNIVERSITET

**Karolinska
Institutet**

LUNDS
UNIVERSITET

Stockholms
universitet

Konferens 20–21 nov: Spelproblem i Sverige – dagsläge och framåtblickar

Organisationer och företag representerade i programmet

Konferens 20–21 nov: Spelproblem i Sverige – dagsläge och framåtblickar

Kommuner och regioner representerade i programmet

Stockholms
universitet

Konferens 20–21 nov: Spelproblem i
Sverige – dagsläge och framåtblickar

Visste du att...?

- Varje år blir minst 400 privatpersoner, företag och organisationer utsatta för speldriven kriminalitet
- De som begår spelrelaterade brott är jämfört med gärningspersoner i allmänhet som döms i Sverige, oftare kvinnor, äldre och tidigare ostraffade
- En undersökning av en kvarts miljon domar över en femårsperiod visar att i 282 av dessa fall var spelproblem huvudorsaken till kriminaliteten

*Vill du veta mer, prata
med Per Binde från
Stockholms universitet.*

Stockholms
universitet

Konferens 20–21 nov: Spelproblem i
Sverige – dagsläge och framåtblickar

Visste du att...?

- Social fobi är den vanligaste ångeststörningen bland personer med spelproblem
- De starkaste sambanden mellan spelproblem och ångeststörningar finns bland unga personer
- Det är vanligare bland kvinnor än bland män att rapportera att man upplevt ångest eller depression innan en speldebut
- Det är viktigt att sprida kunskap om samsjuklighet till yrkesgrupper som möter spelare/personer med psykisk ohälsa

*Vill du veta mer, prata
med Kristina Sundqvist
från Psykologiska
institutionen vid
Stockholms universitet.*

Stockholms
universitet

Konferens 20–21 nov: Spelproblem i
Sverige – dagsläge och framåtblickar

Visste du att...?

- Svenska speloperatörer är mer benägna än finska bolag att använda sina sociala mediekonton, både före och efter omregleringen
- Meddelanden om spelansvar på svenska speloperatörers sociala medier har ökat mellan 2017–2020
- Endast 35 procent av alla inlägg innehöll ett spelansvarsmeddelande under 2020

*Vill du veta mer, prata med
Johan Svensson från
Stockholms universitet och
Centralförbundet för alkohol-
och narkotikaupplysning
(CAN).*

Stockholms
universitet

Konferens 20–21 nov: Spelproblem i
Sverige – dagsläge och framåtblickar

Visste du att...?

- Av de personer som söker hjälp på Stödlinjen för spelare och anhöriga spelar 70 procent på nätkasinon
- Det tillfälliga insatstaket för nätkasinon (5000 kronor per vecka och spelbolag) som infördes under pandemin påverkade inte hur många som kontaktade i Stödlinjen
- Vi ser stora effekter av spelbegränsande åtgärder (t.ex. förlusttak och stängning av elektroniska spelmaskiner) på hjälpsökande i Finland, men inte i Sverige eller Danmark

*Vill du veta mer, prata
med Håkan Wall från
Centrum för
psykiatriforskning vid
Karolinska institutet.*

Stockholms
universitet

Konferens 20–21 nov: Spelproblem i
Sverige – dagsläge och framåtblickar

Visste du att...?

- Sedan lagändringen 2018 har det blivit lättare att få stöd och behandling för spelproblem (fler former, aktörer och större utbud)
- Vårdsystemet är dock fortfarande mycket fragmentiserat och det finns många hinder för att söka hjälp
- Vårdsystemets kapacitet att erbjuda lättillgänglig, kontinuerlig och samordnad vård måste förbättras
- Vi måste våga fråga om och prata om spelproblem – på arbetsplatsen, vårdcentralen, ungdomsmottagningen – för att stigmat på sikt ska kunna minska

*Vill du veta mer, prata
med Eva Samuelsson
från Institutionen för
socialt arbete vid
Stockholms universitet.*

Stockholms
universitet

Konferens 20–21 nov: Spelproblem i
Sverige – dagsläge och framåtblickar

Visste du att...?

- GDIT är ett nyutvecklat självskattningsinstrument för bedömning av svårighetsgrad av spel om pengar från ett beroendeperspektiv
- Problem Gambling Severity Index (PGSI) är psykometriskt bristfällig när det gäller att upptäcka risknivåer för spelande
- Specifika spelformer är olika “farliga” ur ett beroendeperspektiv. Spelande på nätkasino enbart är associerat med den högsta diagnostiska svårighetsgraden

*Vill du veta mer, prata med Olof
Molander från Centrum för
psykiatrforskning vid Karolinska
institutet.*

GDIT Gambling Disorder Identification Test
Här är ett antal frågor om spel om pengar. Vi är tacksamma om du svarar så noggrant och ärligt som möjligt genom att markera det alternativ som gäller för dig.

	☐ Man	☐ Kvinna	☐ Annat alternativ	Alder _____				
1. Hur ofta spelar du om pengar?	Aldrig ☐	1 gång i månaden eller mer sällan ☐	2-4 gånger i månaden ☐	2-3 gånger i veckan ☐	4-6 gånger i veckan eller mer ☐	Dagligen ☐	Flera gånger per dag ☐	
2. Hur länge spelar du en vanlig dag då du spelar?	Ingen tid ☐	Mindre än en timme ☐	1-2 timmar ☐	3-4 timmar ☐	5-6 timmar ☐	7-9 timmar ☐	10-24 timmar ☐	
3. Hur mycket tid ägnar du åt att tänka på spel en vanlig dag?	Ingen tid ☐	Mindre än en timme ☐	1-2 timmar ☐	3-4 timmar ☐	5-6 timmar ☐	7-9 timmar ☐	10-24 timmar ☐	

Stockholms
universitet

Konferens 20–21 nov: Spelproblem i
Sverige – dagsläge och framåtblickar

Visste du att...?

- Det finns ett samband mellan nivån på ungdomsarbetslösheten i ett land och andelen som 16-åringar som spelat om pengar. Det visar en flernivåanalys av 30 europeiska länder och över 80 000 ungdomar.
- Sambandet kvarstår när vi kontrollerar för bland annat BNP, och ojämlikhet (GINI-koefficient) – men hur spelmarknaden ser ut påverkar också
- Det förebyggande arbetet behöver ha ett brett folkhälsoperspektiv som tar in strukturella åtgärder
- Insatser för att minska arbetslöshet bland unga kan ha betydelse för det spelförebyggande arbetet

*Vill du veta mer, prata med
Jessika Spångberg från
Institutionen för
folkhälsovetenskap vid
Stockholms universitet.*

Stockholms
universitet

Konferens 20–21 nov: Spelproblem i
Sverige – dagsläge och framåtblickar

Visste du att...?

- Det finns stora skillnader i hur länder väljer att utforma, reglera och tillämpa självavstängning från spel om pengar
- I Norge, Sverige och i viss mån Finland är regleringen kring självavstängning mer restriktiv än i övriga länder och delstater i studien (Massachusetts/USA, Finland, Tyskland, Italien, Sverige, Victoria/Australien)
- I många av de deltagande länderna har självavstängning endast mindre effekt på spelproblem på befolkningsnivå
- För att självavstängningsprogram ska lyckas minska skadeverkningar, behövs åtgärder för att minimera den olicensierade marknaden, strikt tillsyn över bolagens regelefterlevnad, tidig upptäckt genom en oberoende kontrollinstans samt ett sammanhängande självavstängningsregister med ID kontroll, information och utbildning

*Vill du veta mer, mejla
Ludwig Kraus
ludwig.kraus@su.se*

Stockholms
universitet

Konferens 20–21 nov: Spelproblem i
Sverige – dagsläge och framåtblickar

Visste du att...?

- Under senare år har det pratats om att allvarliga spelproblem har ökat bland kvinnor i Sverige
- All data visar dock att en majoritet av de som har allvarliga spelproblem är män
- Det saknas spelforskning som tar betydelsen av genus på allvar
- Både i spelmiljöer och spelreklam förekommer normer kring maskulinitet och femininitet
- Genuskodade idéer om rationalitet, emotionalitet, kontroll och sjukdom präglar synsätt på spel

*Vill du veta mer, prata med
Klara Goedecke från Karlstads
universitet*

Stockholms
universitet

Konferens 20–21 nov: Spelproblem i
Sverige – dagsläge och framåtblickar

Visste du att...?

- Onlinespelande har ökat avsevärt från 31 procent av dem som spelat om pengar 2015 till mer än hälften 2021
- Genom att spelandet är ständigt tillgängligt i tid och rum tränger det djupare in i människors vardag i hemmet och arbetslivet
- För att förstå spelandets funktion och utveckling, är det viktigt att ta hänsyn till olika faktorer i omgivningen
- De specifika och föränderliga sammanhang som har betydelse för enskildas spelproblem bör adresseras i de behandlingsinsatser som erbjuds

*Vill du veta mer, prata med
Jukka Törrönen från
Stockholms universitet.*

Stockholms
universitet

Konferens 20–21 nov: Spelproblem i
Sverige – dagsläge och framåtblickar

Visste du att...?

- Personer med spelproblem har i dagsläget stort ansvar för att själva reglera sitt spelande. Samtidigt ser spelbolagen förlust av kontroll över sitt spelande som det som utmärker spelproblem
- Utbildningsinsatser och preventiva åtgärder gällande spel minskar inte andelen satsade pengar eller spelproblem. Däremot kan de ha effekt på hur många dagar man spelar
- Att använda spelansvarsverktyget Playscan under en kort tid resulterar inte i en minskning av spelande hos riskgrupper. Spelandet ökade in en grupp med låg risk efter att ha använt verktyget

*Vill du veta mer, prata med
David Forsström från Uppsala
universitet.*

Stockholms
universitet

Behandla spelberoende med KBT

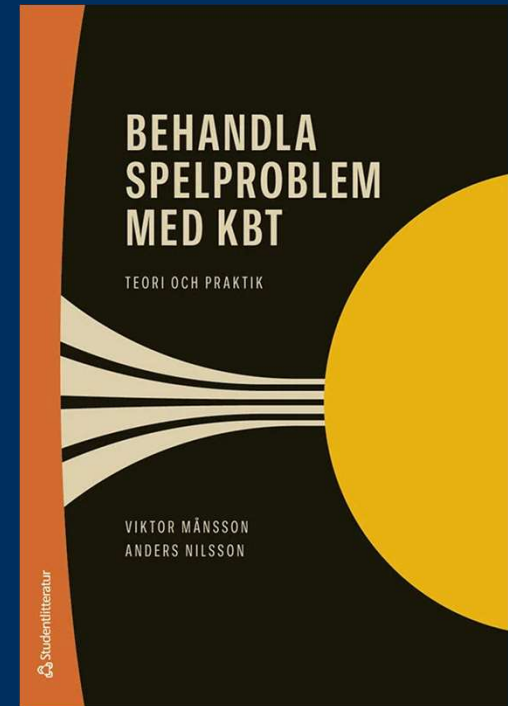
- Det här är den första forskningsförankrade boken på svenska som både beskriver själva beroendet och har en konkret vägledning till yrkesverksamma som möter människor i behov av hjälp.
- Boken vänder sig till personer som arbetar inom socialtjänst, vård eller omsorg eller har andra yrken som identifierar och behandlar spelproblem.

Anders Nilsson är legitimerad psykolog och forskare vid Centrum för psykiatriforskning och undervisar bland annat i behandling av spelproblem. Han forskar framför allt om spelproblematik och hur man kan involvera anhöriga.

Viktor Månsson är legitimerad psykolog och forskare vid Centrum för psykiatriforskning och Region Dalarna. Han har många års erfarenhet av bedömning och av barn, ungdomar och vuxna inom primärvård och psykiatri.

Stockholms
universitet

Konferens 20–21 nov: Spelproblem i
Sverige – dagsläge och framåtblickar

Forskningsprogrammet **Möta utmaningar och minska spelproblem (REGAPS)**

Programmet innefattar fem olika forskningsområden, där vi genomfört en rad olika studier för att följa utvecklingen och öka kunskapen om hur reglering, prevention, bedömning och behandling av spelproblem kan förbättras, på det individuella planet och ur ett större samhällsperspektiv.

Område 1: Erfarenheter av hjälpsökande och utformning av stöd och behandling vid spelproblem

Område 2: Bedömningsinstrument, problemkaraktärisering och uppföljning

Område 3: Spelproblem och psykisk samsjuklighet

Område 4: Reglering av den svenska spelmarknaden och dess effekter

Område 5: Internationella jämförelser av reglering, prevention och behandling

Stockholms
universitet

Konferens 20–21 nov: Spelproblem i
Sverige – dagsläge och framåtblickar

Forskningsprogrammet REGAPS finansieras av Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd (Forte) under åren 2017 till 2023

I forskningsprogrammet deltar forskare inom disciplinerna statsvetenskap, psykologi, socialt arbete, sociologi, organisation, genusvetenskap, folkhälsovetenskap och företagsekonomi från:

- Institutionen för folkhälsovetenskap, Institutionen för socialt arbete, Psykologiska institutionen, Stockholms universitet
- Centrum för psykiatriforskning, Karolinska institutet
- Uppsala universitet
- Karlstads universitet
- Centralförbundet för alkohol- och narkotikaupplysning (CAN)
- La Trobe University, Australien
- University of Massachusetts Amherst, USA
- IFT Institut für Therapieforschung, München, Tyskland

